

ὁ Γυφτοκάβουρας. Ἐχω καὶ κρασί ἀγριοβοτανίτικο π' ἀνασταίνει νεκρό...

— Καὶ πεθαίνει ζωντανό, συνεπλήρωσεν ὁ χωρικός καγγάζων ἐπὶ τῇ ἰδίᾳ ἐτοιμότητι. Ἄς εἶνε θεὸς νάρθω ὄχι τόσο γιὰ τὸ κρασί, ὅσο γιὰ δουλεία. Θέλει ὁ Φωκίονας ἓνα τσικοῦρι ἄν τοῦ ἑξαδέλφου μου τοῦ Χρήστου θὰ τὸ φέρω γιὰ μόστρα.

Μετ' ὀλίγον συνήντησαν μεγάλην συνοδίαν χωρικῶν ἐκ Καστριῶν, Γερακιοῦ καὶ ἄλλων χωριῶν καὶ ἀνemieθισαν μετ' αὐτῶν. Μόνον ὅταν εἰσῆλθον εἰς τὰ σύνορα τοῦ χωρίου Γουβῶν ὁ Γιαννιὸς κατὰ μικρὸν ἀποχωρισθεὶς τῶν ἄλλων κατώρθωσε νὰ πλησιάσῃ ἐκ νέου τὴν Ἀθιγγανίδα.

— Ἦσανε ἔς τὸ πανηγύρι τοῦ Ἀγριοβοτανιοῦ;

Τὸν ἠτένισεν ἐκπληκτος ἐκείνη.

— Σάν πως δὲν με εἶδες κ' ἄρωτᾷς;

— Πότε;

— Ὅταν χόρευες κ' ὄλοι καμαρόναν τὴν λεβεντιά σου καὶ τὴ τέχνη σου... Δὲν γύρισες τὰ μάτια σου καταπάνω μου; Καὶ...

— Καὶ ὕστερα σωριάσθηκα κάτω! Ἄς ἦσαι καλὰ ποῦ με μάτιασες.

Ἐγέλασεν:

— Ἐγὼ σὲ μάτιασα; Μηδὲ σμιχοφρυδά εἶμαι, μηδὲ τετραδογεννημένη.

[Ἐπεται συνέχεια]

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΡΟΣΙΝΗΣ

Ἡ ΕΝ ΚΟΡΣΙΚῆ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΠΟΙΚΙΑ

Συνεχία: ἴδε προηγούμενον φύλλον.

I.

ΤΟ ΧΩΡΙΟΝ ΤΩΝ ΚΑΡΥΩΝ ΚΑΙ Ἡ ΕΚΕΙ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΑΠΟΙΚΙΑΣ.

Ὁ κόμης Μαρβεῦφ (Louis-Charles-René, comte de Marbeuf) γεννηθεὶς ἐν Rennes τῆς Γαλλίας τῷ 1712 καὶ ἀποθανὼν ἐν Βαστίᾳ τῆς Κορσικῆς τῷ 1786, ἀνηγορεύθη ἀρχιστράτηγος ἐν τῷ γαλλικῷ στρατῷ τῷ 1762, καὶ δύο ἔτη μετὰ ταῦτα ἀπεστάλη εἰς Κορσικὴν ἵνα βοηθήσῃ τοὺς Γενουηνοὺς ὅπως διατηρήσωσι τὴν κυριαρχίαν των ἐπὶ τῆς νήσου ταύτης. Ἄλλ' οἱ Γενουήνσιοι, ἀπηυδῆμένοι ἀπὸ τὰς ἀδιακόπους ἐπαναστάσεις τῶν Κορσικανῶν, παρεχώρησαν τὰ δικαιώματά των ἐπὶ τῆς Κορσικῆς εἰς τὴν Γαλλίαν, ἀπέναντι τεσσαράκοντα ἑκατομμυρίων φράγκων, διὰ συνθήκης ἐν Κομπιέγνῃ ὑπογραφείσης τῇ 17 Ἰουνίου τοῦ 1768. Μετὰ δὲ τὴν

ἐντελῆ κατοχὴν τῆς νήσου, ὁ Μαρβεῦφ ἔμεινεν γενικὸς Διοικητὴς τῆς Κορσικῆς μέχρι τοῦ θανάτου του, ὅπου ἔχαιρεν ἐπιρροὴν καὶ ὑπόληψιν ἀντιβασιλέως. Ὁ δὲ Λουδοβίκος ΙΣ', εἰς ἀνταμοιβὴν τῶν ὑπηρεσιῶν αὐτοῦ, τῷ παρεχώρησεν ἐκτεταμένας γαίας ἐπὶ τῆς δυτικῆς παραλίας τῆς Κορσικῆς, μεταξὺ Καρυῶν καὶ Γαλερίας, ἰδρύσας διὰ τῆς παραχωρήσεως ταύτης τὸ μαρκεσάτον τῶν Καρυῶν, διὰ διατάγματος ὑπὸ χρονολογίαν 17 Ἰουνίου 1778.

Ἐξελλήνισα τὴν λέξιν *Cargèse*, καὶ κατὰ τὴν ἀρχαίαν ὀρθογραφίαν *Carghèse*, διὰ τῆς λέξεως *Καρύαι*, συλλογιζόμενος ὡς ἐξῆς: Ὡς γνωστὸν, τὸ ὄνομα *Καρύαι* καὶ δημοτικώτερον *Καρναῖς* ἢ *Καρνὲς* ἦτοι *Καργὲς*, ὡς ὄνομα πόλεων, χωριῶν καὶ τόπων, εἶναι σύνηθες καὶ παρὰ τοῖς ἀρχαίοις Ἑλλῆσι καὶ παρ' ἡμῖν. Εἶναι δὲ πιθανὸν ὅτι οἱ πρῶτοι ἄποικοι Ἑλληνας, οἱ ἐν Παιονίᾳ ἐγκατασταθέντες, ἐν μνήμῃ ἔχοντες τὰς ἐν Πελοποννήσῳ Καρυάς, παρωμοίασαν καὶ ὠνόμασαν τὸν πρὸ τῆς Παιονίας εὐρισκόμενον λόφον *Καργὲς* καὶ κατὰ τὴν προφορὰν των *Καρζιές*, διότι τὸ γ ἀκόμη καὶ σήμερον τὸ προφέρουσιν ὡς ζ' προφέρουσι δηλονότι *Κζέρος* ἀντὶ γέρος, *Ζζάννης* ἀντὶ Γιάννης κλπ. Ἐζήτησα εἰς ἀρχαίους συγγραφεῖς νὰ ἴδω ἂν μετεχειρίσθησαν τὴν λέξιν *Carghèse*, ὅπως ὀνομάσωσι τὸν τόπον τοῦτον, ἀλλ' οὐδαμοῦ ἀπήντησα αὐτήν. Ὁ Λεάνδρος Ἀλβέρτης, γεωγράφος τοῦ αἰῶνος, τὴν μὲν Παιονίαν τὴν ὀνομάζει *Pacomia* ἀλλὰ περὶ Καρυῶν οὐδένα ποιεῖται λόγον. Τούναντίον δὲ τὸν λόφον τῶν Καρυῶν μετὰ τῆς πετρώδους ἄκρας, τῆς ἐξεχούσης εἰς τὴν θάλασσαν, τινὲς τῶν ἀρχαίων γεωγράφων ὀνομάζουσι *Puntia di Pontiglione*. Ἡ ὀνομασία αὕτη διετηρήθη καὶ μέχρι σήμερον. Ἠρώτησα τοὺς κατοίκους ἂν ἔχουσι καμμίαν περὶ τούτου εἰδήσιν, ἀλλ' οὐδεὶς γινώσκει τι. Ἐν τοῖς ληξιαρχικοῖς βιβλίοις τοῦ Δημαρχείου τῶν Καρυῶν ἀπαντᾷται ἡ λέξις αὕτη γραφομένη ὡς ἐξῆς: *Καργέζα* καὶ ἄλλοτε *Καρκέζα*. Ἐκ πάντων λοιπὸν τούτων ἔπεται ὅτι, ἂν πραγματικῶς οἱ Ἑλληνας πρῶτοι ὠνόμασαν τὸν λόφον τοῦτον *Carghèse*, εἶναι πιθανώτατον νὰ ἔδωκαν αὐτῷ τὸ ὄνομα *Καρναῖς*, ὡς προείπομεν. Εἰρήσθω δὲ καὶ τοῦτο ἐν παρόδῳ, ὅτι οἱ περὶ ὧν ὁ λόγος Ἑλληνας δὲν εἶναι οἱ πρῶτοι ἐν Κορσικῇ ἐγκατασταθέντες. Εἶνε γνωστὸν ὅτι τὸ πάλαι ἀποικία Φωκαίων ἐγκατεστάθη ἐπὶ τῆς νήσου ταύτης, καὶ ὅτι ἡ ἰδία αὕτη νῆσος ἀπὸ τοῦ 569 μέχρι τοῦ 754 μ. Χ. διετέλεσεν ὑπὸ τὴν κυριαρχίαν τῶν Αὐτοκρατόρων τοῦ Βυζαντίου. Δὲν εἶναι λοιπὸν οὐδόλως παράδοξον τὸ ν' ἀφήκαν καὶ οἱ παλαιοὶ οὔτοι Ἑλληνας ἔχῃ τινὰ τῆς διαβάσεώς των ἐπὶ τῆς Κορσικῆς. Αὐτὸ δὲ τοῦτο ἐπαναλαμβάνω καὶ περὶ τῆς ἐτυμολογίας τῆς λέξεως *Παιονία*, περὶ τῆς

ὅποιας βλέπε τὸ ΙΔ' ἄρθρον τῆς παρούσης πραγματείας.

Ἐκ τῆς ἐκτεταμένης ἀλληλογραφίας τῆς ἀνταλλαγείσης μεταξύ Μαρβεύφ καὶ Καπετάν Γεωργίου, ἥτις σφίζεται εἰσέτι ἐν τοῖς ἀρχείοις τῆς ἐν Αἰακκίῳ οἰκογενείας τῶν Στεφανοπούλων Κομνηνῶν, ἐξάγεται ὅτι ὁ Καπετάν Γεώργιος συνεννοήθη μὲ τὸν Μαρβεύφ καὶ δι' αὐτοῦ μὲ τὴν Γαλλικὴν Κυβέρνησιν, ἥτις τῷ παρέσχε τὰ μέσα ὅπως θέσῃ τὰς βάσεις τοῦ καὶ νῦν χωρίου τῶν Καρυῶν καὶ μεταφέρῃ ἐκεῖ τὴν ἐν Αἰακκίῳ καταφυγούσαν ἑλληνικὴν ἀποικίαν. Τὸ 81^{ον} ἔγγραφο τῆς ὑπ' ἀριθ. Γ. 77 χαρτοδέσμης τῶν ἀρχείων τοῦ Νομαρχείου τοῦ Αἰακκίου εἶναι διάταγμα τοῦ Λουδοβίκου ΙΓ', ἐξ ἑκοσίων ἄρθρων συγκείμενον, διὰ τοῦ ὁποίου διατάσσονται τὰ καθέκαστα τῆς ἰδρύσεως τοῦ χωρίου τῶν Καρυῶν καὶ τῆς ἐκεῖθι ἀποκαταστάσεως τῶν ἐν Αἰακκίῳ ἑλληνικῶν οἰκογενειῶν.

Εἰς ἐκάστην ἑλληνικὴν οἰκογένειαν ἐδόθησαν γαίαι πρὸς καλλιέργησιν, καὶ δι' ἐκάστην τοιαύτην ἐκτίσθη μία οἰκία, δαπάναις τῆς γαλλικῆς Κυβερνήσεως, ἥτις ἐδαπάνησεν ἐπὶ τούτῳ 93, 100 φράγκα, κατὰ τι ἔγγραφο τῆς ἐποχῆς ἐκείνης. Δύο μηχανικοὶ, ὁ Rollier καὶ ὁ Frère, ἐπεφορτίσθησαν ἵνα διαχαράξωσι τὸ σχέδιον τοῦ χωρίου καὶ ἐπιστατήσωσι τὴν οἰκοδόμησιν τῶν οἰκιῶν, εἰς δὲ τὸν Καπετάν Γεώργιον ἀνετέθη ἡ διεύθυνσις τῆς ὅλης ἐργασίας.

Τὸ χωρίον τοῦτο, ὡς ἐκ τῆς θέσεώς του, ἐκτίσθη ἐν σχήματι ἀμφιθεάτρου καὶ διηρέθη εἰς τρεῖς μέρη. Ἡ δυτικὴ αὐτοῦ πλευρὰ ὠνομάσθη Φιουμόρβω καὶ διηρέθη εἰς τέσσαρας σειρὰς οἰκιῶν· τὸ κέντρον ὠνομάσθη Κιτὰ καὶ διηρέθη εἰς τρεῖς σειρὰς· ἡ δὲ ἀνατολικὴ αὐτοῦ πλευρὰ ὠνομάσθη Παισόλω καὶ διηρέθη εἰς δύο σειρὰς οἰκιῶν. Ὅλαι αἱ σειραὶ αὐτὰς τῶν οἰκιῶν κεῖνται ἐπὶ τῆς αὐτῆς εὐθείας γραμμῆς, τὰς ὅποιας διακόπτουσιν ὁδοὶ καθέτως φερόμεναι ἐπ' αὐτῶν.

Ἐκάστη οἰκία κατεῖχε γῆν ἐξ τετραγωνικῶν μέτρων καὶ συνέκειτο ἐξ ἑνὸς ἰσογείου καὶ ἑνὸς πρώτου πατώματος μὲ δύο παράθυρα εἰς τὸ ἐμπρόσθιον μέρος· ἐκ περισσοῦ δ' ἐκέκμητο πέντε μέτρα γῆς, κειμένης μεταξύ τοῦ τοίχου τῆς οἰκίας καὶ τοῦ τοίχου, ὅστις ἐστήριζε τὴν ὁδὸν τῆς ἀνωτέρας σειρᾶς τῶν οἰκιῶν. Τὴν σήμερον, ἡ γεωμετρικὴ αὕτη ἀκρίβεια, κατὰ μέγα μέρος, κατεστράφη.

Μίαν οἰκίαν τῆς Κιτᾶς καὶ βραδύτερον ἄλλην τοιαύτην τοῦ Παισόλω μετεποίησαν εἰς πρόσκαιρον ἐκκλησίαν, ἐπὶ τῷ σκοπῷ ἵνα βραδύτερον ἐν τῷ κέντρῳ τοῦ χωρίου κτίσωσι τοιαύτην πολυτελεῆ μετὰ τινος βρύσεως, εἰς τὴν ὁποίαν θὰ ἐφέροντο τὰ ὕδατα τῆς νῦν Μοργάνας καὶ τινῶν ἄλλων πλησιεστέρων πηγῶν. Τὰ σχέδια ταῦτα, ὡς θέλομεν ἶδει, ἐματαίωσεν ἡ με-

γάλη Γαλλικὴ ἐπανάστασις. Ἐπὶ τινος δοκοῦ, κειμένης εἰς τὸ ἀνώτερον μέρος τῆς θύρας τοῦ κατωγείου τῆς οἰκίας τοῦ κ. Φρ. Μάρια "Ἐξιγ-γα, ἐν τῇ τρίτῃ σειρᾷ τῶν οἰκιῶν τοῦ Φιουμόρβω, ὑπάρχει κεχαραγμένη ἡ ἐπιγραφή — ΟΙΚΟΣ ΘΕΟΥ —. Πιθανῶς λίαν ἡ δοκὸς αὕτη ἐλήφθη ἐκ τινος ἐκκλησίας τῆς Παιομίας, ἢ καὶ ἐκ τῆς ἀρχαίας ἐκκλησίας τῶν Καρυῶν, καὶ ἀφιλοκάλως ἐτέθη ἐπὶ τῆς προμετωπίδος τοῦ ἐν λόγῳ κατωγείου, ὅπερ δὲν εἶνε ἄλλο παρά σταῦλος καὶ ἀχυρῶν.

Ὁ κόμης Μαρβεύφ, εὐθύς ἄμα ἔλαβεν εἰς τὴν κατοχὴν τοῦ τὰς γαίας, περὶ τῶν ὁποίων ἀνωτέρω διελάβομεν, καὶ ἰδίως ἄμα αἱ γαίαι τοῦ αὐτοῦ μετατρέπησαν εἰς μαρκησάτον, ἐφρόντισεν ἵνα ἀνεγείρῃ ἐν Καρυαῖς μέγαρον, ἀντάξιον τοῦ ὀνόματός του, τὴν ἐπιστασίαν τοῦ ὁποίου ἀνεθικνεῖς τὸν Καπετάν Γεώργιον. Κατὰ τὰς πληροφορίας τῶν ἀρχείων τῆς ἐν Αἰακκίῳ οἰκογενείας τῶν Στεφανοπούλων Κομνηνῶν, τὸ μέγαρον τοῦτο, τὸ ὁποῖον ἐκτίσθη ἐπὶ τῆς ἀνατολικῆς πλευρᾶς τοῦ Ποντιλιόνε, τουτέστιν εἰς τὸ ἀνώτερον μέρος τῆς δυτικῆς πλευρᾶς τῶν Καρυῶν, ἦτο μεγαλοπρεπές.

Ἐπὶ τῆς αὐτῆς πλευρᾶς τοῦ χωρίου, ἀνατολικώτερον τοῦ μεγάρου τοῦ Μαρβεύφ, ἔκτισεν οἰκίαν δι' ἑαυτὸν καὶ ὁ Καπετάν Γεώργιος, ἡ ὁποία διατηρεῖται μέχρι σήμερον.

Σχεδὸν ἀπὸ τῆς ἰδρύσεως τῶν αἱ Καρυαὶ ἔσχον ἐν ἀπόσπασμα στρατοῦ, ἐν εἴδει χωροφυλακῆς, ὅπερ κατὰκει ἐντὸς ἰδιαιτέρων οἰκίσκων. Βραδύτερον ὅμως ὁ κόμης Μαρβεύφ, ἐπὶ τῷ σκοπῷ ἵνα ἔχη πάντοτε στρατιωτικὴν δύναμιν, ἐκοδόμησεν ἰδίαις δαπάναις εἰς τὴν ἄκρην τοῦ Παισόλω ἕνα στρατῶνα, χωρητικότητος περίπου πενήτηκοντα ἀνθρώπων. Ὁ στρατῶν οὗτος συνέκειτο ἐξ ἑνὸς ὑπογείου, ἑνὸς ἰσογείου, ἑνὸς πρώτου πατώματος μὲ ἐπτὰ παράθυρα ἐπὶ τοῦ ἐμπροσθίου μέρους, καὶ ἑνὸς ὑπερῶου.

Συγχρόνως τῷ στρατῶνι ἐκτίσθη καὶ ἰδιαιτέρον κτίριον, ὅπερ ἐχρησίμευεν ὡς νοσοκομεῖον τόσον τοῖς στρατιώταις ὅσον τοῖς λοιποῖς κατοικοῖς. Τὸ νοσοκομεῖον τοῦτο κατεῖχεν ἕκτασιν τριῶν οἰκιῶν καὶ ἔκειτο ἐν τῇ τετάρτῃ σειρᾷ τῶν οἰκιῶν τῆς συνοικίας τοῦ Φιουμόρβω.

Τοιοῦτο περίπου ἦτο τὸ χωρίον, τὸ προορισθὲν διὰ τὴν κατοικησιν τῆς ἐν Αἰακκίῳ καταφυγούσης ἑλληνικῆς ἀποικίας. Ἐγκατεστάθη δ' ἡ ἀποικία αὕτη ἐν Καρυαῖς τῷ 1775.

Ὁ πρῶτος ἐνταφιασμὸς ἐν τῷ κοιμητηρίῳ τῶν Καρυῶν εἶναι ὁ ἀκόλουθος, κατὰ τὸ Βιβλίον τῶν ἀποθαμένων, σελ. 152. « Χιλίους ἐπτακοσίους ἐβδομήκοντα πέντε δεκεμβρίου δεκάτη ἕκτη ἐπέρασε εἰς τὴν ἄλλην ζωὴν Κυριακὴ γυναικὰ τοῦ Πιέρου δρακάκη δυναμομένη μὲ τὰ ζῆλια Μυστήρια τῆς Ἁγίας Ἐκκλησίας ἀνευφ

τῆς μεταλήψεως, καὶ ἐτάφη εἰς τὸ κοιμητήριον τῆς Καρμίζας ἀπὸ τὸν παπὰ Ἰω. Κότην. Μάρτυρες Γιωργῆς Γαριδάκης, Πιέρος Δαμηλάκης, καὶ Ἰω. Ζιμάκης.»

Ἄλλ' ἡ μετοίκησης αὕτη ἐγένετο βαθμηδὸν καὶ κατ' ὀλίγον. Μάλιστα δὲ πολλαὶ οἰκογένειαι ἔμειναν ὀριστικῶς ἐν Αἰακκίῳ, τῶν ὁποίων πολλὰ ἔχνη σφίζονται καὶ μέχρι σήμερον. Ἄλλαι δὲ οἰκογένειαι μετέβησαν εἰς Καρυάς μετὰ δέκα ἢ καὶ περισσότερα ἔτη. Ὡς δὲ καὶ ἐν τοῖς ἔμπροσθεν διελάβομεν, ἤδη πρὸ τῆς ἰδρύσεως τοῦ χωρίου τῶν Καρυῶν, πολλαὶ τῶν οἰκογενειῶν τούτων μετηνάστευσαν εἰς τὴν κάτω Ἰταλίαν καὶ μάλιστα εἰς τὴν νῆσον Σαρδόνια.

ΙΑ'

ΕΠΙΔΡΟΜΑΙ ΚΟΡΣΙΚΑΝΩΝ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΕΝ ΚΑΡΥΑΙΣ ΕΛΛΗΝΩΝ ΚΑΙ ΚΑΤΕΔΑΦΙΣΙΣ ΤΟΥ ΜΕΓΑΡΟΥ ΤΟΥ ΜΑΡΒΕΥΦ.

Αἱ παραχωρηθεῖσαι τοῖς Καρυαταῖς γαῖαι συνώρευον καὶ πάλιν μὲ τὰς γαίας τῶν κατοίκων τοῦ Βίκω, ἀρχαίων ἐχθρῶν τῶν ἐν Κορσικῇ Ἑλλήνων. Ἡ νέα αὕτη γειτονία δύο παλαιῶν ἐχθρῶν βεβαίως ὀλίγον κατ' ὀλίγον διὰ πολλὰς καὶ διαφόρους αἰτίας ἐξύπνησε τὴν μεταξὺ αὐτῶν παλαιὰν ἐχθραν. Ὡς ἐκ τούτου δὲ οἱ Κορσικανοὶ οὗτοι ὑπέβλεπον πάντοτε τὰς προόδους τῶν ἐν βραχεῖ χρόνῳ ἰκανῶς εὐτυχησάντων Ἑλλήνων, καὶ ἐζήτουν κατάλληλον εὐκαιρίαν ὅπως ἐπιτεθῶσι κατ' αὐτῶν. Ἐν τοῖς ἀρχαίοις τοῦ Νομαρχείου τοῦ Αἰακκίου καὶ ἐν τοῖς ἀρχαίοις τῆς οἰκογενείας τῶν ἐν Αἰακκίῳ Στεφανοπούλων Κορνηνῶν σφίζονται πολλὰ ἔγγραφα, τὰ ὁποῖα εἶναι παράπονα, ὑπομνήματα καὶ διαμαρτυρήσεις τῶν κατοίκων τοῦ Βίκω, τοῦ Ρέννω, τῆς Ἐβίζας καὶ ἄλλων πλησιοχώρων χωρίων ἐναντίον τῶν παραχωρήσεων τῶν γαιῶν, αἵτινες ἐγένοντο τῷ κόμητι Μαρβεύφ καὶ τοῖς ἐν Καρυαῖς Ἑλλησιν.

Τὴν εὐκαιρίαν ταύτην πληρέστατα παρέσχεν αὐτοῖς ἡ Γαλλικὴ ἐπανάστασις τοῦ 1789 καὶ μάλιστα ἡ μετὰ τὸ 1793 πολιτικὴ ἀκαταστασία τῆς Γαλλίας. Οὕτω δὲ τῷ 1795 οἱ κάτοικοι τοῦ Βίκω καὶ ἄλλων πλησιοχώρων χωρίων, λαβόντες τὰ ὄπλα των, ἔδραμον κατὰ τῶν Καρυατῶν Ἑλλήνων, ἐπὶ τῇ προφάσει ὅτι οἱ τελευταῖοι οὗτοι κατέσχον ἀυθαρέτως τὰς γαίας των. Φθάσαντες δὲ πρὸ τοῦ χωρίου των τοῖς ἔπεμψαν πρεσβείαν, διὰ τῆς ὁποίας ἐζήτησαν τὴν ὑποταγὴν των καὶ τὴν κατ' αὐτοὺς διευθέτησιν τῶν συνόρων των. Οἱ Καρυαταῖ, ἀπαντήσαντες εἰς τοὺς ἀπεσταλμένους τούτους ὅτι εἶχον Κυβέρνησιν καὶ ὅτι οἱ ἠδικημένοι ἠδύναντο νὰ ζητήσωσι τὰ δίκαιά των διὰ μέσου τῶν δικαστηρίων, ἀπέπεμψαν τοὺς πρέσβεις καὶ

ἔλαβον ἀμυντικὰς θέσεις. Ἀκροβολισμοὶ τινες καὶ ἀψιμαχίαι ἔλαβον χώραν ἀνευ ἀποτελέσματος τινός. Ἐν τούτοις οἱ Κορσικανοὶ ἐξηκολούθουν νὰ πολιορκώσι τὰς Καρυάς, μέχρις οὗ κατῴρθωσαν νὰ εἰσέλθωσιν εἰς τὸ χωρίον διὰ τῆς ἀκολούθου προδοσίας.

Τὸ μέγαρον τοῦ Μαρβεύφ κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην διετελεῖ ἀκατοίκητον, ἡ δὲ ἐπιμέλεια αὐτοῦ ἦτο ἀνκατεθειμένη εἰς τινα Κορσικανίδα, σύζυγον Ἑλληνός τινος. Ἡ γυνὴ αὕτη, φίλα φρονούσα τοῖς συμπατριώταις της, οἵτινες ἐπολιόρκουν τὰς Καρυάς, ἐγνωστοποίησεν αὐτοῖς τὴν κατάστασιν ταύτην τοῦ μεγάρου, καὶ διηκόλυε τὴν παράδοσιν αὐτοῦ. Οἱ Κορσικανοὶ δέ, διὰ νυκτὸς εἰσπηδήσαντες ἐν τῷ μεγάρῳ, εὐθὺς ἔγιναν κύριοι αὐτοῦ, ὅπερ ἀμέσως μετέτρεψαν εἰς ἀμυντικὸν φρούριον. Ἀπαξ ἐν τῷ μεγάρῳ, ἐγένοντο κύριοι καὶ τοῦ χωρίου. Ἐντεῦθεν δ' ὀρμήσαντες ἤρχισαν νὰ καίωσι τὰς παρακειμένας οἰκίας. Οἱ Ἕλληνες, οὕτω καταληφθέντες ὑπὸ τοῦ ἐχθροῦ, ἠναγκάσθησαν νὰ ἐγκαταλίπωσι καὶ πάλιν τὰς νέας ταύτας κατοικίας των, καὶ διὰ τινων πλοιαρίων, τὰ ὁποῖα εὕρισκοντο ἐν τῇ ἀποβάθρᾳ των, νὰ καταφύγωσι καὶ πάλιν εἰς Αἰάκκιον. Οἱ Κορσικανοὶ, εὐρεθέντες οὕτως ἀπόλυτοι κύριοι τοῦ χωρίου, ἤρχισαν νὰ μεταδίδωσι τὸ πῦρ εἰς ὅλας τὰς οἰκίας. Τριάκοντα καὶ δύο οἰκίαι ἀπετεφρώθησαν ἤδη, ὅποτε εἰς τῶν ἱερέων των τοῖς ὑπέβαλε τὴν ἐξῆς σκέψιν:

— Ἄθλιοι, τοῖς λέγει, οἱ Ἕλληνες ἔφυγαν καὶ σεῖς ἐξακολουθεῖτε νὰ καίετε τὰς οἰκίας, αἱ ὁποῖαι εἰς τὸ ἐξῆς θὰ ἦναι ἰδικαί σας;

Πραγματικῶς δὲ ἡ συμβουλὴ αὕτη εὗρεν ἡχῶ εἰς τὰ ὄψα των, οὕτως ὥστε ἀμέσως ἔπαυσεν ἡ πυρπόλησις.

Ἢδη ἀπὸ τῆς ἰδρύσεως τοῦ μεγάρου τοῦ Μαρβεύφ ἐκυκλοφόρει φήμη παρὰ τῷ λαῷ ὅτι ἐν αὐτῷ ἐκρύπτοντο καὶ οἱ θησαυροὶ τοῦ βαθυπλοῦτου ἀνδρός. Οἱ Κορσικανοὶ, ἀπαξ κύριοι τοῦ μεγάρου τούτου, δὲν ἤθελον ν' ἀφήσωσι πλέον ἐπὶ πολὺ κεκρυμμένους ἐν τῇ γῆ τοὺς θησαυροὺς τούτους. Ἠρχισαν νὰ σκάπτωσι τὰ θεμέλια τοῦ μεγάρου καὶ νὰ κατεδαφίζωσι τοὺς τοίχους αὐτοῦ. Ἐσκαπτον καὶ κατεδάφιζον, ἀλλὰ θησαυροὺς δὲν εὕρισκον. Καὶ ἐν ὅσῳ δὲν ἀντημεῖβοντο οἱ κόποι των, τσοῦτον ἡ πρὸς τὴν καταστροφὴν λύσσα των ἠῤῥαζανεν. Ἐπὶ τέλους θησαυροὺς μὲν δὲν εὗρον τὸ λαμπρὸν ὁμως καὶ μεγαλοπρεπὲς μέγαρον ἐγένετο σωρὸς ἐρείπιων. Τὴν σήμερον δὲν φαίνονται εἰμὴ ἔχνη τινὰ τῶν θεμελίων αὐτοῦ.

Τὴν αὐτὴν τύχην ἔλαβον ὁ στρατῶν καὶ τὸ νοσοκομεῖον ὑπὸ τῶν ἰδίων Κορσικανῶν καὶ κατὰ τὴν ἰδίαν ταύτην ἐποχὴν.

Ἡμέρας δὲ τινὰς μετὰ ταῦτα οἱ Ἕλληνες

ἐπέστρεψαν εἰς τὸ χωρίον των, συνωδευμένοι ὑφ' ἰκανοῦ ἀριθμοῦ στρατιωτῶν. Οἱ Κορσικανοί, ἐπὶ τῇ παρουσίᾳ τοῦ στρατοῦ, ἐτράπησαν εἰς φυγήν. Ἄλλ' ἢ ὑπ' αὐτῶν προξενηθεῖσα ζημία ἔμεινεν ἐσαεὶ ἀναποζημίωτος καὶ ἀνεπανόρθωτος.

Τῆς ἰδίας περιπέου ταύτης ἐποχῆς εἶναι καὶ τὸ ἐξῆς ἀνέκδοτον: Κατὰ τὸν μεταξὺ Ἀγγλίας καὶ Γαλλίας πόλεμον, ἀγγλικὸν πολεμικὸν πλοῖον ἔφθασε πρὸ τῶν Καρυῶν. Οἱ Καρυῶται, ἐπὶ τῇ παρουσίᾳ τοῦ θεάματος τούτου, ἐξήλθον ἅπαντες τῶν οἰκιῶν των καὶ πολλοὶ ἐξ αὐτῶν ἤρχισαν νὰ κατέρχωνται εἰς τὴν παραθαλάσσιαν. Οἱ ἐκ τοῦ ἀγγλικοῦ πλοίου νομίσαντες, φαίνεται, ὅτι στρατιωτικὴ ἐπικουρία ἤρχετο εἰς βοήθειαν τῶν Γάλλων, ἤρχισαν νὰ βομβαρδίζωσι τὸ χωρίον τῶν Καρυῶν. Ἐν τούτοις δὲν ἤρρησαν νὰ βεβαιωθῶσι περὶ τῆς ἀληθείας, διὸ καὶ ὁ βομβαρδισμὸς δὲν ἐξηκολούθησεν ἐπὶ πολὺ. Τοῖχοι μὲν τινες τῶν οἰκιῶν διετρυπήθησαν ὑπὸ τῶν ἐκτοξευθεισῶν σφαιρῶν· ἀλλ' ὅπως δὴποτε ἡ ζημία αὕτη ὑπῆρξεν ἀσήμαντος.

Οἱ Καρυῶται, ἐπανελθόντες εἰς τὰς καταστραφείσας ἐστίας των, ἤρχισαν ἐκ νέου νὰ ἐργάζωνται εἰς τὴν ἀνοικοδόμησιν αὐτῶν, νὰ καλλιεργῶσι τοὺς ἀγρούς των καὶ ν' ἀπολαύωσι σχετικῆς εἰρήνης καὶ ἡσυχίας. Ἐν τούτοις, οἱ γείτονές των κάτοικοι τοῦ Βωκὶ ἐξηκολούθουν πάντοτε νὰ τοὺς ὑποβλέπωσι, διὸ καὶ ἐζήτουν ἐκ νέου εὐκαιρίαν ὅπως ἐπιτεθῶσι κατ' αὐτῶν.

Τοιαύτην εὐκαιρίαν ἐπιθέσεως εὔρον τῷ 1830. Τὸ ἔτος τοῦτο, διὰ τοὺς αὐτοὺς πάντοτε λόγους, ἔλαβον τὰ ὅπλα καὶ ἐκίνησαν κατὰ τῶν γειτόνων των Ἑλλήνων. Πλὴν ὅμως, τὴν φορὰν ταύτην, μόλις ἔφθασαν πρὸ τοῦ χωρίου τῶν Καρυῶν, στρατιωτικὴ δύναμις, φθάσασα ἐγκαίρως ἐξ Αἰακκίου, τοὺς διεσκόρπισεν.

Ἐκτοτε δέ, ὀλίγον κατ' ὀλίγον, πᾶσα ἔρις ἐξηλείφθη ἐκ τοῦ μέσου αὐτῶν. Πολλὰ συνοικέσια συνήφθησαν μεταξὺ Ἑλλήνων καὶ Κορσικανῶν. Πολλοὶ Κορσικανοὶ ἐγκατεστάθησαν ἐν Καρυαῖς καὶ ἐγένοντο γαιοκτήμονες. Σχεδὸν ὅλοι οἱ Ἕλληνες ἀφωμοιώθησαν μὲ τοὺς Κορσικανούς· ὁμιλοῦσι τὴν γλῶσσάν των κάλλιστα καὶ παρέλαβον πολλὰ τῶν ἠθῶν καὶ ἐθίμων των. Ἐνεκα δὲ πάντων τούτων τὴν σήμερον τὰ παλαιὰ ταῦτα μίση καὶ πάθη μεταξὺ Ἑλλήνων καὶ Κορσικανῶν ὀλοτελῶς ἀπεσβέσθησαν, καὶ πάντων τούτων μόνη ἡ μνήμη πλέον σώζεται.

(Ἔπεται συνέχεια)

N. B. ΦΑΡΔΥΣ

ΒΑΣΙΛΙΚΟΝ ΕΙΔΥΛΛΙΟΝ

Παρήλθεν ὁ καλὸς ἐκεῖνος καιρὸς τῶν παραμυθίων, καθ' ὃν τὰ βασιλόπουλα ἐνυμφεύοντο βοσκοπούλας. Τὸ κάλλος καὶ ἡ ἀρετὴ δὲν ἀρκοῦσι σήμερον, ὅπως ὑψώσωσιν εἰς τοιαύτην περιωπὴν γυναῖκα μὴ γεννηθεῖσαν ἐξ εὐγενοῦς οἴκου. Καὶ ἂν δέ τις ἡγεμονόποις παρασυσθῆ ὑπὸ ἀκατασχέτου αἰσθήματος πρὸς τοιαύτην τινὰ πρᾶξιν, ὁ νόμος κρίνει αὐτὸν ἀνάξιον τῶν ὑψηλῶν τίτλων οὓς φέρει καὶ κηρύττει ἔκπτωτον τῶν δικαιωμάτων, ἅτινα ἡδύνατο νὰ ἔχη ἐπὶ τοῦ βασιλικοῦ θρόνου τῶν προγόνων.

Ἄφηφῶν πάντα ταῦτα ὁ πρίγκηψ τῆς Σουηδίας Ὀσκάρ νυμφεύεται προσεχῶς τὴν δεσποινίδα Μούγκ θυγατέρα Σουηδοῦ συνταγματάρχου.

Ἡ δεσποινὶς Μούγκ, πεφημισμένη ἐπὶ καλλονῇ κόρη, εἶνε μία ἐκ τῶν κυριῶν τῆς τιμῆς τῆς συζύγου τοῦ διαδόχου τῆς Σουηδίας. Ὁ πατὴρ αὐτῆς, στρατιωτικὸς ἐντιμὸς καὶ ἀνδρείος, κατέλιπεν εἰς τὴν θυγατέρα του οὐδὲν πλέον ἢ ὄνομα εὐγενὲς καὶ σεβαστόν. Καίπερ ἐστερημένη περιουσίας, ἀλλὰ πολλάκις ὑπὸ πολλῶν ἐζητήθη εἰς γάμον. Ἀπῆντα ἀρνητικῶς πρὸς πᾶσαν πρότασιν καὶ μόνον ἅπαξ ἡ καρδιά αὐτῆς ἐκάμφθη καὶ κατένευσεν. Τὸ συνοικέσιον ἀπεφασίσθη, αἱ σχετικαὶ παρασκευαὶ ἐγένοντο, ἡ ἡμέρα ὠρίσθη. Αἶφνης μετενόησεν· παρετήρησεν ὅτι ὁ μέλλων νυμφίος, νεαρὸς ἀξιωματικὸς τοῦ ἱππικοῦ, δὲν ἦτο ὅλως ἀφωσιωμένος εἰς αὐτὴν.

Κατέλιπε τὴν αὐλὴν περίλυπος καὶ ἀπεχώρησε τοῦ κόσμου ἐπὶ πολλοὺς μῆνας. Ὅτε ἐπανῆλθεν ἦτο ἐπίσης ὠραία ὡς πρότερον, καὶ ἴσως ἴσως τὸ ἄλγος εἶχε προσθέσῃ νέον θέλητρον εἰς τὴν περικαλλῆ αὐτῆς μορφήν. Συγχρόνως ἐπανῆλθεν ἐκ μακρῶν περιηγήσεων Ὀσκάρ ὁ δευτερότοκος υἱὸς τοῦ βασιλέως. Οὗτος πρότερον ἦκιστα ἐνεφανίζετο ἐν τῇ αὐλῇ, ἀλλὰ νῦν διέτριβεν ἐπὶ μακρόν, ἐσύχναζε δὲ ἰδίᾳ παρὰ τῇ νύμφῃ αὐτοῦ. Μετ' οὐ πολὺ ἐγνώσθη ὅτι ἦτο ἐρωτευμένος, ὅτι ἠγάπα τόσῳ περιπαθῶς τὴν δεσποινίδα Μούγκ, ὥστε δὲν θὰ ἐδίσταζε καὶ νὰ τὴν νυμφευθῆ.

Ἡ κόρη, γνωρίζουσα τὰς συνεπειὰς τῆς πράξεως ταύτης τοῦ πρίγκηπος, ἀπέκρουσεν ἐπὶ τινὰ χρόνον τὴν χεῖρα ἣν ἔτεινε πρὸς αὐτὴν. Ἄλλ' ὅτε εἶδεν ὅτι ἡ βασίλισσα μήτηρ ἐνέκρινε πληρέστατα τὴν ἐκλογὴν τοῦ υἱοῦ δὲν ἐκρυψεν ἐπὶ πλέον καὶ τῆς ἰδίας καρδίας τὰ αἰσθήματα. Μόνος ὁ βασιλεὺς ἀντίστη καὶ ἠρήθη νὰ δώσῃ τὴν συγκατάθεσίν του. Ἐπέισθη τέλος ὑπὸ τῆς βασιλίσσης εὐγλώττως συνηγορησάσης ὑπὲρ τοῦ ἐρωτος τῶν δύο νέων καὶ κατένευσεν. Οὗτω δ' ὁ γάμος τελεῖται μετ' οὐ πολὺ ἐν Ἀγ-